

**Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Здобувач ступеня доктора філософії Угрин Богдан Васильович, 1989 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2011 році Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя за спеціальністю «Менеджмент організацій», виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Міжнародні економічні відносини».

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 58.082.132 створена згідно з наказом ректора Західноукраїнського національного університету № 410 від 17 червня 2026 року на підставі рішення Вченої ради Західноукраїнського національного університету (протокол № 10 від 17 червня 2026 року) у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – Романа ЗВАРИЧА, доктора економічних наук, професора, завідувача кафедри міжнародних економічних відносин Західноукраїнського національного університету.

Рецензентів –

Марії ЛИЗУН, доктора економічних наук, професора, професора кафедри міжнародної економіки Західноукраїнського національного університету;

Людмили GERMAN, кандидата економічних наук, доцента, доцента кафедри міжнародної економіки Західноукраїнського національного університету.

Офіційних опонентів –

Зоряни ЛУЦИШИН, доктора економічних наук, професора, віцепрезидента з науково-педагогічної роботи (навчальна робота) Національного університету «Києво-Могилянська академія»;

Сергія ЯКУБОВСЬКОГО, доктора економічних наук, професора, в.о. завідувача кафедри світового господарства та міжнародних економічних відносин Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

на засіданні 12 серпня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 29 – Міжнародні відносини Угріну Богдану Васильовичу на підставі публічного захисту дисертації «Фінансові детермінанти глобальної економічної інтеграції» за спеціальністю 292 – Міжнародні економічні відносини.

Дисертацію виконано в Західноукраїнському національному університеті Міністерства освіти і науки України, м. Тернопіль.

Науковий керівник Ірина ІВАЩУК, доктор економічних наук, професор, професор кафедри міжнародної економіки Західноукраїнського національного університету.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Дисертаційна робота є самостійно виконаним науковим дослідженням. Усі розробки та пропозиції, викладені в дисертації, зроблені автором особисто. Під час розгляду дисертації не виявлено ознак академічного плагіату та інших порушень, що могли б поставити під сумнів самостійний характер виконаного дослідження. Дисертація за структурою, змістом та вимогами, що висувається до здобувача ступеня доктора філософії, відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України. З метою забезпечення достовірності та обґрунтованості одержаних результатів дисертаційної роботи було застосовано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження. Дисертаційна робота виконана українською мовою.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в поглибленні теоретико-методологічних засад дослідження глобальної економічної інтеграції через обґрунтування ролі фінансових детермінант у трансформації інтеграційних процесів в умовах посилення глобальних асиметрій. У результаті дослідження отримані такі найбільш вагомі наукові результати:

вперше:

- сформовано багаторівневу систему фінансових детермінант глобальної економічної інтеграції та запропоновано їх авторське трактування як взаємопов'язаних інституцій, механізмів, фінансових правил, технологічних рішень, ресурсних можливостей і ризикових чинників, що визначають характер фінансової взаємозалежності країн, ступінь їх інтегрованості у глобальний економічний простір та стійкість до зовнішніх викликів; на цій основі обґрунтовано структурну модель фінансового виміру глобальної економічної інтеграції, що поєднує економічний, технологічний, інституційний, соціокультурний і системно-ризиковий рівні;

удосконалено:

- інституційний підхід до дослідження процесів глобальної економічної інтеграції, що, на відміну від існуючих, базується на обґрунтуванні визначального впливу міжнародних фінансових інституцій, глобальних фінансових правил, регуляторних стандартів та механізмів фінансової координації на формування сучасної архітектури інтеграційних процесів; це дало змогу виокремити перспективи розвитку глобальної економічної інтеграції через формування нових вузлових центрів інтеграційної взаємодії під впливом фінансових детермінант;

- методичний підхід до оцінювання фінансової екосистеми глобальної економічної інтеграції, який, на відміну від існуючих, ґрунтується на системному поєднанні її базових і кросфункціональних складових. Це дало змогу оцінити вплив окремих компонентів фінансової екосистеми на показники економічного розвитку, ідентифікувати моделі інтеграції країн у глобальну економіку на основі співвідношення між фінансовою глобалізацією *de facto* та *de jure*; на цій основі розмежувати реальну інтеграцію національних економік у міжнародні фінансові потоки та їхню формальну інституційно-нормативну відкритість, а також виявити асиметрії між реальним рівнем фінансової інтегрованості та декларованою відкритістю економік у процесах глобальної економічної інтеграції;

- науково-методичний підхід до емпіричного оцінювання впливу фінансових детермінант на процеси глобальної економічної інтеграції, який, на відміну від існуючих підходів, ґрунтується на використанні багатокомпонентної вибірки макроекономічних та фінансових індикаторів, що характеризують зовнішньоекономічну відкритість, міжнародну інвестиційну активність, фінансову глибину інтеграції, макрофінансову стабільність, технологічну залученість країн до глобальних економічних процесів. Це дало змогу розробити і розрахувати Інтегральний індекс глобальної фінансово-економічної інтегрованості країни, що враховує субіндекси торговельної, інвестиційної, трансфертно-фінансової та технологічної інтеграції й забезпечує комплексне оцінювання рівня залученості країни до глобального економічного простору;

набули подальшого розвитку:

- концептуальні положення в частині дослідження глобальної економічної інтеграції шляхом обґрунтування взаємозв'язку між концептами глобалізації, регіональної інтеграції та глобальної економічної інтеграції, з одного боку, й економічними та фінансовими детермінантами інтеграційних процесів – з іншого; це дало змогу розкрити глобальну економічну інтеграцію як багатовимірний процес, трансформація якого відбувається під впливом глобальних викликів і загроз, а також обґрунтувати зростання ролі фінансової довіри, цифровізації фінансової сфери та «зеленої» економіки у формуванні стратегій інтеграції країн у глобальний економічний простір;

- наукові положення щодо ідентифікації природи та проявів асиметрій глобальної економічної інтеграції шляхом розширення їх класифікації за сферами прояву інтеграційних процесів, що дало змогу виокремити виробничо-структурні, фінансово-інвестиційні, технологічно-цифрові, інституційно-регуляторні та ризиково-екологічні асиметрії, розкрити

їх вплив на нерівномірність участі країн у глобальних інтеграційних процесах та обґрунтувати, що асиметричність інтеграції формується не лише в результаті відмінностей у рівні економічного розвитку, а й через нерівний доступ до фінансових ресурсів, технологій, інституційної спроможності, глобальних ринків і механізмів ухвалення міжнародних економічних рішень. Це дало змогу аргументувати роль міжнародних фінансових інституцій у подоланні цих асиметрій;

– наукові підходи щодо фінансового виміру глобальної економічної інтеграції, який запропоновано структурувати як систему взаємопов'язаних складових – фінансової відкритості, фінансової інтеграції та фінансової глобалізації, що формується під впливом інституційних та економічних умов включення країн у глобальний економічний простір. Це дало змогу класифікувати країни за рівнем фінансової відкритості на основі Індексу Chinn–Ito, виокремити групи країн за сукупністю інституційних і економічних характеристик та підтвердити неоднорідність інтеграційного середовища, що зумовлює відмінності у траєкторіях участі країн у процесах глобальної економічної інтеграції;

– науковий підхід до періодизації економічної інтеграції України у глобальний економічний простір, що дало змогу ідентифікувати домінуючі фінансові детермінанти на кожному етапі інтеграційного процесу, зокрема макрофінансову стабільність, міжнародну фінансову підтримку, розвиток фінансової системи, державно-приватне партнерство, ефективність державних інституцій, залучення приватних інвесторів, розвиток системи страхування ризиків і гарантійних програм. На цій основі визначено ознаки конвергенції України з ЄС у торговельній та фінансовій сферах, виявлено проблемні питання інтеграційної взаємодії. За результатами SWOT-аналізу фінансових детермінант повосного відновлення України та з використанням сценарного методу обґрунтовано базовий, оптимістичний і ризиковий сценарії інтеграції України у глобальний економічний простір і сформульовано прогностичні пріоритети її подальшого розвитку з урахуванням регіональних особливостей співпраці.

Зміст дисертаційної роботи відповідає темі дослідження та спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини». Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості застосування теоретичних положень та прикладних інструментів для оптимізації фінансової стратегії України в умовах глобальних трансформацій та реалізації основних інтеграційних пріоритетів. Запропоновані підходи до ідентифікації та оцінки впливу фінансових детермінант можуть бути інтегровані у діяльність державних інституцій та суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності для підвищення ефективності участі України у глобальних інтеграційних процесах. Результати дисертації можуть стати фундаментом для подальших наукових розробок та бути використані у навчальному процесі.

Дисертаційна робота є складовою наукових досліджень Західноукраїнського національного університету, зокрема: науково-дослідних робіт кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу – «Детермінанти стагнації фінансового ринку України та напрями забезпечення його розвитку в сучасних умовах (державний реєстраційний номер 0122U201522); кафедри міжнародної економіки – «Геоелектронічні та цивілізаційні виклики розвитку глобальної економіки» (державний реєстраційний номер 0121U111077); кафедри міжнародних економічних відносин «Геоелектронічні детермінанти повоєнного розвитку України в глобальному просторі» (державний реєстраційний номер 0122U201486).

Окремі положення дисертації використано у діяльності страхової групи «ТАС» (довідка № 24/26 від 07.04.2026 р.), Київської торгово-промислової палати (№ 17/05-5/564 від 01.06.2026 р.), впроваджено у навчальний процес Західноукраїнського національного університету, зокрема, при викладанні дисциплін «Економічна дипломатія», «Міжнародне співробітництво», «Міжнародна економічна діяльність України», «Міжнародна торгівля», «Кон'юнктура світових ринків» (довідка №126-31/1257 від 21.05.2026 р.).

Здобувач має 12 наукових праць загальним обсягом 6,41 д.а. (з них 4,41 д.а. належать особисто автору), у тому числі: 6 праць – у наукових фахових виданнях і 6 праць апробаційного характеру. Усі публікації відповідають вимогам та відображають основні результати дослідження.

Статті у наукових фахових виданнях України:

1. Заставний А. Р., Гомотюк А. О., Угрин Б. В. Цивілізаційні передумови фінансової інтеграції на Близькому Сході та глобальні виклики для ісламських фінансів. *Інноваційна економіка*. 2023. № 4. С. 154–164. DOI: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2023.4.22>
 2. Ivashchuk I. O., Uhryn B. V. Financial ecosystem of global economic integration. *Інноваційна економіка*. 2025. № 3. С. 252–264. DOI: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2025.3.30>
 3. Івашук О. В., Угрин Б. В., Українець В. В. Інституційні виклики міграційної політики в контексті інтеграційних процесів. *Трансформаційна економіка*. 2025. № 3 (12). С. 31–37. (DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2025-12-5>)
 4. Тарасенко Ю. В., Угрин Б. В. Фінансові детермінанти регіональної економічної інтеграції в країнах Африки. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України: зб. наук. пр.* 2025. Вип. 4 (172). С. 72–82. DOI: <https://doi.org/10.36818/2071-4653-2025-4-9>
 5. Івашук О. О., Угрин Б. В. Фінансові детермінанти економічної інтеграції України у глобальний простір. *Економіка та суспільство*. 2026. Вип. 83. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-83-168>
 6. Угрин Б. В. Фінансовий вимір глобальної економічної інтеграції та оцінка інституційного середовища. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2026. Вип. 59. С. 119–128. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2026-59-16>
- Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:*
7. Заставний А. Р., Угрин Б. В. Процеси фінансової інтеграції на Близькому Сході. Scientific method: reality and future trends of researching: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the II International Scientific and Theoretical Conference (Zagreb, August 25, 2023). Zagreb, Republic of Croatia : European Scientific Platform, 2023. P. 88–89. DOI: <https://doi.org/10.36074/scientia-25.08.2023>
 8. Гомотюк А. О., Угрин Б. В. Тренди та можливості для фінтех: регіональні аспекти. Освіта, наука, бізнес, енергетичні технології: сучасний стан, проблеми та перспективи: матеріали XII Національної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 16 листопада 2023 р.). Тернопіль : ФОП Осадця Ю. В., 2023. С. 44–45.
 9. Угрин Б., Лунишин В. Інноваційні фактори розвитку світового фінансового ринку. Сучасні аспекти та перспективні вектори розвитку науки і бізнесу: матеріали XIV Національної науково-практичної конференції, (м. Тернопіль, 14 листопада 2024 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 2024. С. 46–48.
 10. Угрин Б., Маховський І. Підвищення ефективності управління мультинаціональними корпораціями в умовах глобальних ризиків. Фінанси та облік в умовах глобальної невизначеності та безпекових ризиків: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів і молодих вчених (м. Тернопіль, 27 травня 2025 р.). Ч. 1. Тернопіль : ЗУНУ, 2025. С. 494–496. URL: <https://api.dspace.wunu.edu.ua/api/core/bitstreams/ba00f315-17a1-4497-8a4d-b616c6bf80ed/content>.
 11. Угрин Б. В. Фінансова довіра в глобальній економіці. Modern Challenges in Economic and Technological Innovation: Collection of Scientific Papers with Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Conference (Bologna, March 4–6, 2026). Bologna, Italy : International Scientific Unity, 2026. P. 138–140. URL: <https://isu-conference.com/en/archive/modern-challenges-in-economic-and-technological-innovation-04-03-26/>
 12. Угрин Б. В. Фінансові детермінанти повоєнного відновлення України в контексті багатовекторної інтеграції. Проблеми та перспективи розвитку національної економіки в умовах глобалізації: збірник наукових тез за матеріалами XXIV Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції молодих учених та студентів (м. Острог, 25 березня 2026 р.). / ред. кол.: Л. В. Козак, Н. П. Топішко та ін. Острог: Вид-во Національного університету

У дискусії взяли участь і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці та висловили зауваження:

Голова ради: **Роман ЗВАРИЧ**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин Західноукраїнського національного університету.

Рецензент: **Марія ЛИЗУН**, доктор економічних наук, професор, професор кафедри міжнародної економіки Західноукраїнського національного університету. Зауваження:

1. Виокремлюючи п'ять основних контурів асиметрій глобальної економічної інтеграції (виробничо-структурний, фінансово-інвестиційний, технологічно-цифровий, інституційно-регуляторний та ризиково-екологічний), дисертант робить вагомий внесок у розвиток теорії інтеграції (с.34). Проте у роботі залишається недостатньо розкритим механізм зворотного впливу ризиково-екологічної асиметрії на фінансово-інвестиційну. Зокрема, потребує додаткового пояснення, як саме перенесення екологічних витрат на слабші економіки змінює їхню довгострокову інвестиційну привабливість та вартість залучення капіталу на міжнародних ринках.

2. У дисертації значна увага приділена ролі міжнародних фінансових інституцій у розвитку інтеграційних процесів. Водночас доцільним було б більш детально проаналізувати трансформацію фінансової архітектури Європейського Союзу після початку повномасштабної війни в Україні, зокрема механізми функціонування Ukraine Facility, програм макрофінансової допомоги ЄС та нових інструментів фінансування післявоєнного відновлення України.

Рецензент: **Людмила GERMAN**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародної економіки Західноукраїнського національного університету. Зауваження:

1. У дисертації ґрунтовно досліджено фінансові детермінанти глобальної економічної інтеграції, проте недостатньо уваги приділено аналізу впливу сучасних геополітичних ризиків, процесів геоekonomічної фрагментації та санкційної політики на трансформацію міжнародних фінансових потоків. Поглиблення цього аспекту дозволило б повніше розкрити сучасні тенденції розвитку глобальної фінансової системи.

2. Робота містить ґрунтовний аналіз сучасних процесів глобальної економічної інтеграції, проте більшої переконливості окремим висновкам могло б надати розширення порівняльного аналізу досвіду різних регіональних інтеграційних об'єднань щодо використання фінансових механізмів забезпечення інтеграційних процесів.

Опонент: **Зоряна ЛУЦИШИН**, доктор економічних наук, професор, віцепрезидент з науково-педагогічної роботи (навчальна робота) Національного університету «Києво-Могилянська академія». Зауваження:

1. У дисертації значну увагу приділено фінансовим детермінантам глобальної економічної інтеграції, зокрема фінансовій відкритості, міжнародному руху капіталу, діяльності фінансових інституцій та фінансовій глобалізації. Водночас, на нашу думку, робота могла б бути посилена більш детальним аналізом ролі міжнародних фінансових ринків, через які фінансові детермінанти також впливають на інтеграційні можливості країн.

2. Автор аналізує пріоритети глобальної економічної інтеграції України та пропонує сценарії її розвитку за торговельною, інвестиційною, трансфертно-фінансовою і технологічною складовими (с. 171–172), водночас ці сценарії доцільно було б подати з чіткішим розмежуванням за часовими вимірами: короткострокові заходи воєнного та раннього відновлювального періоду, середньострокові заходи структурної модернізації, довгострокові орієнтири розширеної глобальної економічної інтеграції України.

Опонент: **Сергій ЯКУБОВСЬКИЙ**, доктор економічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри світового господарства та міжнародних економічних відносин Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Зауваження:

1) визначення та деталізація сучасних асиметрій глобальної економічної інтеграції (с. 33-50) є важливим напрацюванням автора, проте воно має узагальнюючий характер, тому робота виграла б, якщо б автор запропонував інструменти зменшення кожного з виокремлених

видів асиметрій саме з позицій національних економік, які інтегруються у глобальний економічний простір;

2) поділяємо думку автора, що в сучасних умовах під впливом фінансових детермінант формуються нові вузлові центри глобальної економічної інтеграції, автор наводить ці вузлові центри та деталізує детермінанти (с. 146-148), робить значний акцент на країнах Африки. Разом із тим, доцільно було б провести порівняння традиційних і нових центрів фінансового впливу, що дало б змогу простежити відмінності у силі впливу фінансових детермінант, їх еволюції;

3) автор цілком слушно робить акцент на пріоритетах конвергенції України з ЄС у фінансовій сфері (с. 164, с. 237-238, Додатку Т), проте варто було б докладніше представити прикладний механізм реалізації запропонованих пріоритетів: відповідальні інституції, часові горизонти, очікувані індикатори результативності та ризики.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» – немає.

«Утрималися» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Угріну Богдану Васильовичу ступінь доктора філософії з галузі знань 29 - Міжнародні відносини за спеціальністю 292 - Міжнародні економічні відносини.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

Роман ЗВАРИЧ